Gemeente leudal

Raadsvoorstel

Openbare Raadsvergadering

Datum 2 juli 2024 **Agendapunt**

Onderwerp Belevingsplekken Buggenumse veld
Portefeuillehouder(s) De heer drs. M. Graef (wethouder)

Inhoudelijk voorstel

De gemeenteraad wordt voorgesteld om te besluiten:

1. € 171.110,00 beschikbaar te stellen uit de voorziening V.2 Compensatiegelden Nunhems.
2. € 24.445,00 beschikbaar te stellen uit de reserve O.16 Fondsvorming Wijnaerden.
3. € 24.445,00 beschikbaar te stellen uit de reserve O.15 Uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme.
4. Van 2025 tot en met 2034 € 6.000,00 per jaar beschikbaar te stellen uit de reserve O.15 Uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme en dit toe te voegen aan de begrotingspost 63040101 Promotie Toerisme.

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende collegedoelstelling(en):

- Sport, cultuur en Recreatie – Verbeteren van recreatieve infrastructuur en rustpunten.
- Zomernota Buitengebied – Vergroten van de belevingswaarde van de natuur in het buitengebied voor inwoners en bezoekers. Toevoegen hoogwaardige voorzieningen met een verbinding tussen cultuurhistorische, natuurlijke en bijzondere speerpunten.

In het kader van de Structuurvisie Buggenumse Veld en daaraan verbonden gebiedsfonds zijn de afgelopen jaren meerdere projecten gerealiseerd waaronder: ontmoetingsplaats De Klink, stimulering populatie akkervogels, de schans van Neer (nog in uitvoering) en bereikbaarheid en belevingswaarde Friedesse molen. Ook is vanuit het gebiedsfonds geïnvesteerd in de kwaliteit van recreatieve routestructuren en in de aantrekkelijkheid van de fysieke omgeving door realisatie van rustplekken voor recreanten en landschapsverfraaiingselementen.

Los van elkaar dragen deze projecten direct en indirect bij aan de ontwikkeling van het Maasdal tot een aantrekkelijk vrijetijdslandschap op basis van unieke gebiedseigen kernwaarden. Om de bijzondere verhalen en achtergronden (geschiedkundige, natuurlijk en maatschappelijke ontwikkeling) van deze kernwaarden te ontsluiten, is in opdracht van de gemeente het projectplan "Belevingsplekken Buggenumse Veld" opgesteld door het Promotieplatform Leudal.
Het project kent twee doelen. Ten eerste het realiseren van 9 thematisch ingerichte en met elkaar verbonden belevingsplekken zodat ze samen een eenheid vormen en een totaalbeeld bieden van de landschappelijke en cultuurhistorische waarden van het Buggenumse Veld. Ten tweede het ontsluiten van informatie over de gebiedseigen kernwaarden op een uniforme en 365 dagen per jaar 'beleefbaar' wijze.

Voor de realisatie van het project wordt een bijdrage uit het gebiedsfonds gevraagd ad € 220.000 plus een budget ad € 60.000 voor het beheer en onderhoud van de belevingsplekken en het technisch informatiesysteem.

Overwegingen

Lokale initiatiefnemers en projectwerkgroep

Het project is geïnitieerd door de werkgroep Buggenumse Veld bestaande uit de Dorpsraad Buggenum en Heemkundeverenigingen Buggenum en Neer. Voor de uitwerking van het project is een projectgroep

geformeerd met een aantal inhoudelijke deskundigen (lokale vrijwilligers). Vanwege de omvang en complexiteit van het project had de projectgroep behoefte aan de ondersteuning van een professional met kennis van de vrijetijdssector: trends en ontwikkelingen, productontwikkeling en promotie. Hiervoor is de projectgroep door gemeente in verbinding gebracht met het Promotieplatform Leudal.

Expertise Promotieplatform Leudal

Begin 2023 heeft de gemeente opdracht verstrekt aan het Promotieplatform Leudal (BenW\3990) om het projectidee uit te werken in samenwerking met de projectwerkgroep uit te werken in een projectplan. Deze opdracht is verstrekt omdat het Promotieplatform Leudal over de benodigde expertise beschikt en een verbinding kan maken met het beleidsplan Recreatie en Toerisme Leudal. Ook is dit belangrijk om al in een vroeg tijdig stadium een verbinding te maken tussen het project en de organisatie die na realisatie aan de lat staat voor het lokaal promoten van de belevingsplekken.

Kwaliteitstoerisme door belevingswaarde

Bezoekers en recreanten hebben in toenemende mate behoefte aan het opdoen van bijzondere ervaringen. Door de menselijke zintuigen te prikkelen en bijzondere wetenswaardigheden in en over de omgeving te ontsluiten wordt belevingswaarde gecreëerd en neemt de kwaliteit van de vrijetijdsbesteding toe.
De belevingswaarde van het Buggenumse veld kenmerkt zich door de ruimtelijke kernkwaliteiten van het gebied: cultuurhistorisch, landschappelijk en natuurlijk erfgoed. De belevingsplekken ontsluiten de achtergronden van deze kernkwaliteiten. Fysieke inrichtingselementen nodigen de bezoekers uit om op een actieve en of reactieve wijze kennis te maken met de kernwaarden. Dit in combinatie met nieuwe multimediatoepassingen ontsloten vanuit een centrale database.

Aansluiting structuurvisie Buggenumse Veld

Op 19 februari 2024 is het projectvoorstel voorgelegd aan de adviescommissie Buggenumse veld. De taak van de commissie is het toetsen van voorstellen aan de criteria die zijn vastgesteld in het kader van de structuurvisie (bijlagen 2 en 3) en de gemeente te adviseren over het toekennen van middelen uit het gebiedsfonds.

Naar mening van de adviescommissie draagt het project bij aan de belevingswaarde van het Buggenumse Veld met thema's die bij de unieke waarden van het Buggenumse veld passen. De commissie adviseert de gevraagde middelen toe te kennen mits: de bekostiging van de belevingsplekken buiten het primaire doelgebied van de structuurvisie niet ten laste komen van het gebiedsfonds en mogelijke cofinanciering vanuit andere budgetten, fondsen en subsidieregelingen wordt onderzocht.

Verder adviseert de commissie om voor de achterliggende data(bank) met publieksinformatie gebruik te maken van de beschikbare data bij de heemkundeverenigingen en een themaroute langs de belevingsplekken te maken (themaroute Buggenumse Veld inclusief Wijnaerden). Deze adviezen zijn opgenomen in het projectplan.

Aansluiting plan van de eindtoestand voor de gebiedsontwikkeling Wijnaerden

Het voorliggend project draagt bij aan de verbetering van de recreatieve infrastructuur en het toerisme in Wijnaerden. Op 15 februari 2022 heeft de raad ingestemd met het plan van de eindtoestand voor de gebiedsontwikkeling Wijnaerden en de onderliggende visie. Deze zijn opgesteld met de inbreng van een grote groep maatschappelijk betrokkenen en omwoners en is een uitwerking van artikel 5 en 7 van de realisatieovereenkomst (bijlage 4). Daarin zijn afspraken gemaakt over de te leveren maatschappelijke meerwaarde en de vorming van een fonds voor de verbetering van de recreatieve infrastructuur, toerisme en natuur gedurende de gehele winning.

Aansluiting Beleidsplan en uitvoeringsprogramma Recreatie en Toerisme Leudal

Het voorliggende project geeft invulling aan het uitvoeringsprogramma, en daarmee ook het beleidsplan, Recreatie en Toerisme Leudal. Het beleidsplan en uitvoeringsprogramma zijn vastgesteld door de raad. Hierin zijn de kansrijke ontwikkelthema's benoemd en hoe wij deze willen ontwikkelen.
Het stimuleren van de kwaliteit en belevingswaarde van recreatieve routes, het erfgoed en pleisterplaatsen is een van onze speerpunten. Verder is het Maasdal in het beleidsplan bestempeld tot een prioritair ontwikkelgebied.

Relatie met de motie 2023-194 Verbeteren natuurwaarden en biodiversiteit en bevorderen recreatieve ontwikkelingen Buggenumerbroek en Buggenumerveld binnen Maasdal

De komende maanden wordt gewerkt aan een ontwikkelschets om uitvoering te geven aan de motie. Het voorliggende project ziet toe op het bevorderen van de recreatieve ontwikkelingen binnen het Maasdal op basis van de kernwaarden van het gebied. De belevingsplekken sluiten goed aan bij de strekking van de motie en worden opgenomen in de ontwikkelschets.

Promotieplatform als coördinerend uitvoerder

De gemeente heeft niet de capaciteit om het project zelf uit te voeren. Het Promotieplatform Leudal beschikt wel over de benodigde capaciteit en expertise die nodig is om het project succesvol uit te voeren. Ook is het platform onze partner voor de ontwikkeling van toeristisch-recreatieve product-markt-combinaties en de lokale promotie van het vrijetijdsaanbod en verbindt zij de lokale organisaties actief in de vrijetijdssector. Hierom is het promotieplatform is de aangewezen partij om de uitvoering van het project te coördineren en de resultaten daarvan duurzaam te borgen in hun activiteiten.

Financiering vanuit diverse budgetten

Met het project worden negen belevingsplekken gerealiseerd. Deze zijn in het projectplan genummerd van 1 t/m 9. De belevingsplekken 6 en 9 liggen niet in het plangebied van de structuurvisie Buggenumse veld. Daarom adviseert de adviescommissie de daaraan verbonden investeringen niet ten laste te brengen van het gebiedsfonds. Daarom wordt voorgesteld:

- Plek 9 (1/9^{e} deel) te financieren uit de reserve Fondsvorming Wijnaerden omdat het in het ontwikkelgebied Wijnaerden ligt en aansluit bij het plan van de eindtoestand.
- Plek 6 (1/9^{e} deel) te financiering uit de reserve Uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme omdat het bijdraagt aan de realisatie van het beleidsplan Recreatie en Toerisme Leudal.

Voorgesteld wordt om het beheer en onderhoud als activiteit te beleggen bij het Promotieplatform.
Het beheer en onderhoud gaat ook over de duurzame ontsluiting van de toeristische informatie en de daarvoor benodigde middelen. Daarom wordt voorgesteld om dit als vaste activiteit te beleggen bij het Promotieplatform en de benodigde onderdeel te maken van de jaarlijkse exploitatiesubsidie. De jaarlijkse exploitatiesubsidie gaat ten laste van het begrotingsbudget 'promotie toerisme'. Dit budget is nu onvoldoende om deze nieuwe kosten te dekken. Daarom wordt voorgesteld om de jaarlijkse kosten voor beheer en onderhoud te financieren uit de reserve uitvoeringsplan Recreatie en Toerisme.

Verkenning subsidiemogelijkheden

In maart en april is, in samenwerking met Vindsubsidies, onderzocht of cofinanciering vanuit bestaande provinciale en rijksregelingen en private fondsen mogelijk is. Substantiële cofinancieringsmogelijkheden zijn er niet. Het project kan wellicht wel in aanmerking komen voor een bescheiden bijdrage (tot circa € 10.000) uit het ANWB-fonds.

De kansrijkheid van een toekenning uit het ANWB-fonds is laag en onzeker. Daarom wordt voorgesteld om een aanvraag voor een donatie uit dit fonds als inspanningsverplichting op te nemen in de subsidiebeschikking aan het Promotieplatform en indien succesvol de donatie toe te voegen aan het budget voor de realisatie van het project.

Onvoldoende investeringsbudget

De gemeentelijke bijdrage is gemaximaliseerd op € 220.000,00 voor realisatie van het project. Overschrijding van de projectkosten dient te worden opgelost in het project. Daarom is in de investeringsbegroting een post onvoorzien opgenomen van € 20.000,00 voor inflatie en kostenstijgingen.

Financiële paragraaf

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Kostenplaats	89002508 Compensatiegelden Nunhems			
Kostensoort	4032200 Investeringswerken			
Begroting	2.702.506			
Realisatie				
Verplichtingen				
Restant				
Kosten dit advies	171.110			
Restant				

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Kostenplaats	89001550 Fondsvorming Wijnaerden			
Kostensoort	4032200 Investeringswerken			
Begroting				
Realisatie				
Verplichtingen				
Restant	510.541			
Kosten dit advies	24.445			
Restant	486.096			

	2024	**2025**	**2026**	**2027**
Kostenplaats	89001548 Uitvoeringsplan recreatie en toerisme			
Kostensoort	4032200 Investeringswerken			
Begroting				
Realisatie				
Verplichtingen				
Restant	378.567			
Kosten dit advies	24.445	6.000	6.000	6.000
Restant	354.122			

Toelichting:

- Alle bedragen zijn nettobedragen, omdat het Promotieplatform btw kan verrekenen. (DIT MOET NOG WORDEN BEVESTIGD)
- De kosten ad € 171.110 kunnen worden gedekt uit de voorziening Gebiedsfonds Buggenums Veld.

- De kosten ad € 24.445 kunnen worden gedekt uit de reserve Fondsvorming Wijnaerden.
- De kosten ad € 24.445 plus € 60.000 kunnen worden gedekt uit de reserve Uitvoeringsplan recreatie en toerisme.
- Het budget voor onderhoud en beheer betreft de kwalitatieve borging van het eindresultaat voor tenminste 10 jaar. Het bedrag wordt gefaseerd aan de reserve Uitvoeringsplan recreatie en toerisme onttrokken vanaf 2025 t/m 2034.

Inkoopparagraaf

-

Personele paragraaf

-

Communicatieparagraaf

-

Bijlage(n)

Bijlage 1a Projectplan Belevingsplekken Buggenumse veld
Bijlage 1b Offerte R Janssen ELV Belevingsplekken
Bijlage 1c Offerte Buro Kloeg def.
Bijlage 2 Structuurvisie Buggenumse veld 20131230
Bijlage 3 Criteria compensatieprojecten structuurvisie Buggenumse veld
Bijlage 4 Realisatieovereenkomst Gebiedsontwikkeling Wijnaerden
Bijlage 5 B&W-advies BenW\445113
Bijlage 6 Raadsbesluit Belevingsplekken Buggenumse veld

Heythuysen, 2 juli 2024

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN LEUDAL,
De gemeentesecretaris, De burgemeester,

mr. drs. J.J.Th.L. Geraedts D.H. Schmalschläger